

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ
6362, с.Стамболово, област Хасково
тел. 03720/7000; тел/факс 03720/7001
e-mail: kmet@stambolovo.bg
Web site: www.stambolovo.bg

Център за образователна интеграция
на децата и учениците
от етническите малцинства

Психология на промяната в семејството

01

Цел на обучението

- Разбиране как промените в семейството влияят върху детето
- Разпознаване на емоционалните реакции при деца
- Подкрепа на адаптацията в средата на детската градина
- Подобряване на взаимодействието с родители
- Намаляване на напрежението и конфликтите

02

**Какво означава
„промяна в
семејството“**

02

Промяната в семейството е
Всяко значимо събитие, което
нарушава обичайния ритъм на
живот, като:

- раждане на ново дете
- раздяла или развод
- смяна на жилище
- започване или загуба на работа
- болест или загуба на близък
- миграция или промяна в семейната структура

Значението на семейството за детето

- Семейството е основният източник на сигурност
- В него се формират първите емоционални връзки
- Промените в семейството влияят пряко върху поведението
- Детето често изразява емоциите си чрез поведение, а не с думи

Психологични реакции на детето към промяната

Често срещани реакции при деца в предучилищна възраст:

Тревожност и несигурност

Детето може да се чувства объркано и уплашено от промените около него. Това често се проявява чрез нужда от повече близост и уверение от възрастните.

Раздразнителност или агресия

Когато не може да изрази чувствата си с думи, детето може да реагира с гняв или грубо поведение. Това е начин да покаже вътрешното си напрежение и стрес.

Плачливост и регрес

Детето може да започне да плаче по-често или да се връща към поведение като смучене на пръст или говорене като по-малко дете. Това е знак за търсене на сигурност и внимание.

Често срещани реакции при деца в предучилищна възраст:

Затруднена концентрация

Промените в семейната среда могат да отвличат вниманието на детето. То може да има трудности да се съсредоточи в игри и занимания.

Промени в съня и апетита

Някои деца започват да спят неспокойно или да имат кошмари. Възможно е също да се появят промени в храненето – липса на апетит или преяждане.

Фактори, които Влияят върху адаптацията

- Възрастта и индивидуалните особености на детето
- Интензитетът и продължителността на промяната
- Начинът, по който родителите реагират
- Наличието на подкрепяща среда
- Последователността в дневния режим

Ролята на детската градина

Детската градина може да бъде:

Стабилен и предвидим фактор, който осигурява емоционална сигурност на детето.

Тази стабилност помага на детето да се чувства защитено и спокойно.

Тя създава основа за здраво емоционално развитие и доверие към околните.

Среда за социална подкрепа и изграждане на чувство за принадлежност.

В такава среда детето се учи да общува, да споделя и да получава подкрепа. Това подпомага развитието на социални умения и самоувереност.

Компенсаторен фактор, който смекчава влиянието на семейното напрежение.

Този фактор помага на детето да се справя по-лесно със стресови ситуации. Той намалява негативните последици от конфликти или нестабилност в семейството.

07

Ролята на непедагогическия персонал

Непедагогическият персонал трябва да:

**Осигурява
спокойна и
безопасна среда.**

Това помага на детето да се чувства защитено и уверено.

Спокойната обстановка намалява тревожността и подпомага адаптацията.

**Спазва установената
рутина.**

Рутината създава усещане за предвидимост и стабилност. Тя улеснява детето в ежедневните дейности и намалява стреса.

**Компенсаторен фактор,
който смекчава влиянието
на семейното напрежение.**

Този фактор помага на детето да се справя по-лесно със стресови ситуации. Той намалява негативните последици от конфликти или нестабилност в семейството.

08

Подкрепящо поведение към детето

- Спокоен и ясен тон на общуване
- Повече внимание и насърчение
- Приемане на емоциите без наказание
- Ясни и последователни правила
- Избягване на сравнения с други деца

09

Комуникация с родителите

- Дискретност и уважение
- Активно слушане без осъждане
- Използване на неутрален и подкрепящ език
- Споделяне на наблюдения, а не оценки
- Насърчаване на сътрудничество

10

Какво не бива да се прави

01

Омаловажаване на чувствата
на детето

02

Коментар на семейни
проблеми пред други

03

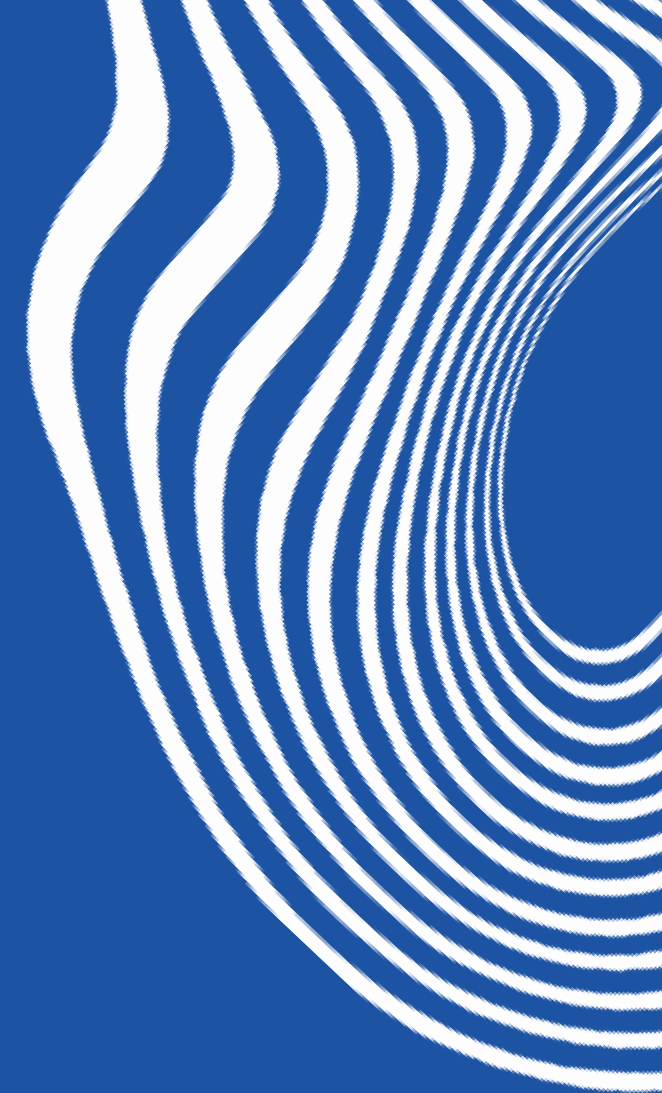
Поставяне на етикети

04

Наказване на поведение,
породено от стрес

05

Игнориране на
предупредителни сигнали

Основни послания

11

01

Промяната е част от живота
на всяко семейство

02

Всяко дете преживява
промяната по свой начин

03

Стабилната среда намалява
стреса

04

Подкрепата е по-важна от
контрола

05

Всеки служител има
значение

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

6362, с.Стамболово, област Хасково
тел. 03720/7000; тел/факс 03720/7001
e-mail: kmet@stambolovo.bg
Web site: www.stambolovo.bg

Център за образователна интеграция
на децата и учениците
от етническите малцинства

БЛАГОДАРИМ ВИ!

„ Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) и Бенефициерът носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Министерство на образованието и науката и ЦОИДУЕМ“.

Исползвани източници

- **UNICEF – Child well-being and family support**
- **World Health Organization – Mental health and social determinants**
- **Bowlby, J. – Attachment theory**
- **Bronfenbrenner, U. – Ecological systems theory**
- **Практику в предучилищното образование**